

SAMENVATTING

Veenendaal maakt
plaats voor jou

Algemeen

Omschrijving (toelichting)

In deze samenvatting worden de belangrijkste resultaten, afwijkingen, gevolgen en voorgestelde besluiten – op hoofdlijnen – toegelicht.

Bestuurlijke samenvatting

Omschrijving (toelichting)

Inleiding

In 2025 is verder uitvoering gegeven aan het raadsakkoord '*Samen werken in vertrouwen*'. De daarin opgenomen ambities vormen het kader voor het handelen van de gemeente. De opgaven op het gebied van wonen, duurzaamheid, bestaanszekerheid, zorg, veiligheid en leefbaarheid hangen sterk met elkaar samen en vragen om een integrale benadering. Tegelijkertijd werd 2025 gekenmerkt door toenemende complexiteit in de uitvoering door landelijke en regionale ontwikkelingen. Dit heeft invloed gehad op het tempo waarin ambities konden worden gerealiseerd.

Financieel resultaat

Het jaar 2025 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 12,4 miljoen. Dit resultaat bestaat voor een groot deel uit meerjarige budgetten (€ 4,2 miljoen).

Van het gerealiseerde resultaat wordt voorgesteld om € 4,7 miljoen over te hevelen.

Waarmee het resultaat na resultaatbestemming uitkomt op € 7,7 miljoen positief.

Wonen, ruimte en leefomgeving

Er is gewerkt aan een evenwichtige en toekomstbestendige ontwikkeling van Veenendaal, met aandacht voor kwaliteit van leven en zorgvuldig ruimtegebruik. De actualisatie van de Omgevingsvisie is in 2025 inhoudelijk voorbereid en biedt voor de toekomst een samenhangend kader voor keuzes op het gebied van wonen, mobiliteit, economie, groen en energie. Hiermee is een belangrijke basis gelegd voor integrale afwegingen in de komende jaren. Dit laat onverlet dat besluitvorming door de raad nog niet heeft plaatsgevonden. In 2026 en 2027 wordt opvolging gegeven aan een aangenomen motie om de Omgevingsvisie nog verder te verbeteren.

De gebiedsontwikkeling Spoorzone past binnen de inzet op binnenstedelijke ontwikkeling en betere verbindingen in de stad. In 2025 is gewerkt aan de verdere uitwerking van plannen en aan regionale afstemming binnen Regio Foodvalley over groei en ontwikkeling na 2030. Deze trajecten zijn complex en mede afhankelijk van besluitvorming door andere overheden, wat doorwerkt in de planning.

Er is ingezet op het behoud en verbeteren van een prettige, veilige en groene leefomgeving. De buurtaanpak is verder uitgerold, waarbij extra aandacht was voor vergroening, klimaatadaptatie en ontmoeting. Dit vraagt om een zorgvuldige aanpak, waarbij de betrokkenheid van inwoners een belangrijke rol speelt.

Duurzaamheid en toekomstbestendigheid

Het raadsakkoord benadrukt het belang van duurzaamheid en verantwoordelijkheid voor toekomstige generaties. Er zijn het afgelopen jaar verdere stappen gezet in de energietransitie. Hierbij is tegelijkertijd zichtbaar geworden dat deze opgave steeds complexer wordt. Dit komt onder andere door netcongestie, wat een structurele belemmering gaat vormen voor woningbouw en economische ontwikkeling. In samenwerking met ondernemers, netbeheerders en provincie is en wordt gewerkt aan gezamenlijke en slimme oplossingen, waaronder energiehubs, om verder te komen in de energietransitie.

Verder is er ingezet op isolatie en wijkgerichte verduurzaming, onder meer via het Nationaal Isolatieprogramma. Ook binnen de gemeentelijke organisatie is gewerkt aan verduurzaming en circulair werken, passend bij de voorbeeldrol van de gemeente. Niet alle voorgenomen stappen konden binnen de oorspronkelijke planning worden afgerond. Deze worden de komende periode opgepakt.

Economie en een vitale stad

In 2025 hebben we gewerkt aan een sterke en vitale stad, met ruimte voor ondernemerschap, cultuur én ontmoeting. De focus lag hierbij op het versterken van een toekomstbestendig vestigingsklimaat, met aandacht voor intensivering van bedrijventerreinen en verduurzaming van bedrijven.

De binnenstad bleef daarbij een belangrijk aandachtspunt. Met het programmaplan Vitale Binnenstad zijn stappen gezet op het gebied van vergroening, functiemenging en evenementen.

Daarnaast hebben we ingezet op de ondersteuning van ondernemers, waarbij we hebben gekeken naar de wenselijke en toekomstige vormen van bedrijvigheid en werkgelegenheid.

Bestaanszekerheid en sociale samenhang

Met de uitwerking van het Integraal Beleidskader Sociaal Domein via het Programma Sociaal Domein zijn verdere stappen gezet in onder andere het versterken van de sociale basis en inzet op preventie zoals OKO, School en Omgeving en JOGG. Er is ingezet op samenhang, preventie en effectgericht werken. Dit alles in samenwerking met de maatschappelijke partners.

Tegelijkertijd blijft de druk op het sociaal domein groot. Met name de kostenontwikkeling in de jeugdzorg vraagt blijvende aandacht en noodzaakt tot het zorgvuldig afwegen van keuzes en uitvoerbaarheid. Het afgelopen jaar zijn hiervoor al voorbereidende stappen gezet en is het kader vastgesteld van 'Grenzen aan de Jeugdzorg'. Dit was een intensief proces waarbij raad én betrokkenen samen hebben gewerkt aan het kader.

In 2025 heeft de raad het IHP Ruimte voor groei vastgesteld, gericht op toekomstbestendige onderwijshuisvesting tot 2042. De focus lag hierbij op voorbereiding van de uitvoering, fasering en samenwerking met partners.

Dit vormt de basis voor een planmatige en financieel beheersbare uitvoering. Daarbij is er gewerkt aan o.a. IKC's Dragonder en Calvijn, een sportzaal en (tijdelijke) huisvesting voor meerdere scholen.

De opvang van Oekraïense ontheemden en asielzoekers is voortgezet. Met het programma Opvang is gewerkt aan meer samenhang en structuur in de aanpak. De omvang en duur van deze opgave blijft onzeker en vraagt blijvende flexibiliteit.

Bij cultuur en welzijn gaat het onder meer om de verdere uitwerking van de plannen voor het nieuwe theater, de doorontwikkeling van de culturele infrastructuur en het versterken van welzijn en de sociale basis in de wijken. Deze ontwikkelingen zijn in 2025 voorbereid en deels in uitvoering genomen, maar vragen nadere uitwerking en borging in de komende raadsperiode. Landelijke ontwikkelingen zullen hierbij goed in de gaten moeten worden gehouden.

Dienstverlening, bestuur en veiligheid

Een betrouwbare en toegankelijke gemeente; dat is waar Veenendaal voor staat. Om dat verder vorm te geven is de dienstverlening aan inwoners en ondernemers verder ontwikkeld. Hierbij is extra aandacht voor digitalisering en begrijpelijke communicatie. Om een leefbare stad te hebben, is en blijft veiligheid een randvoorwaarde. In aansluiting op het Integraal Veiligheidsplan is dan ook ingezet op ondermijning, digitale veiligheid en maatschappelijke weerbaarheid. Hierbij is er samenwerking gezocht met regionale partners.

Doorgeschoven naar 2026

Bij de uitvoering van het raadsakkoord is in 2025 nadrukkelijk rekening gehouden met uitvoerbaarheid en realistische planningen. Dit heeft ertoe geleid dat een aantal trajecten doorloopt in 2026:

- **Integrale keuzes voor wonen, ruimte en mobiliteit**
De bestuurlijke afronding van de geactualiseerde Omgevingsvisie en het Omgevingsprogramma Integrale Mobiliteit (OPIM) vindt in 2027/2028 plaats, zodat keuzes zorgvuldig en in samenhang kunnen worden gemaakt.
- **Gebiedsontwikkeling en groei op langere termijn**
Verdere besluitvorming over de Spoorzone en regionale verkenningen voor wonen en werken na 2030 loopt door in 2026, in samenhang met regionale en landelijke kaders.
- **Vervolgstappen duurzaamheid**
Wijkgerichte verduurzaming, warmtenetten en de aanpak van netcongestie vragen meer tijd en worden in 2026 verder uitgewerkt.
- **Doorontwikkeling sociaal domein**
De doorontwikkeling van het Programma Sociaal Domein en de herijking van keuzes rond jeugdzorg lopen door in 2026, mede afhankelijk van landelijke besluitvorming.
- **Cultuur en welzijn**
Enkele beleidsontwikkelingen en uitvoeringsprogramma's worden in 2026 en verder afgerond, passend bij de ambities uit het raadsakkoord.

Het doorschuiven van deze onderdelen past bij de lijn van het raadsakkoord om ambitie te verbinden aan uitvoerbaarheid en bestuurlijke zorgvuldigheid.

Financieel resultaat

Omschrijving (toelichting)

De gemeente Veenendaal sluit het jaar 2025 af met een financieel positief gerealiseerd jaarrekeningresultaat na voorgestelde resultaatbestemming van € 7.693.924. Dit is als volgt opgebouwd:

Excel-tabel

Resultaat 2025	Lasten	Baten	Saldo
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	297.760	316.322	18.562
Mutaties in reserves	34.951	28.789	-6.162
Gerealiseerd resultaat			12.401
Saldo voorgestelde resultaatbestemmingen			4.707
Gerealiseerd resultaat na voorgestelde resultaatbestemming (excl. algemene reserve)			7.694

Omschrijving (toelichting)

Resultaat per programma (bedragen x € 1.000)

Excel-tabel

Resultaat jaarrekening 2025	Begroting na wijziging			Realisatie			Verschillen		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. Fysieke leefomgeving	62.312	49.628	12.684	63.436	60.872	-2.564	-1.124	11.245	10.120
2. Economie, Werk en Ontwikkeling	2.707	1.270	1.437	2.445	1.392	-1.053	262	122	384
3. Sociale Leefomgeving	154.842	51.935	102.907	153.730	56.815	-96.915	1.112	4.880	5.992
4. Burger en Bestuur	9.618	1.337	8.281	11.051	1.824	-9.227	-1.433	487	-946
5. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	2.542	188.952	-186.410	3.685	191.426	187.741	-1.143	2.475	1.331
6. Bedrijfsvoering	67.759	3.153	64.606	63.413	3.992	-59.421	4.346	839	5.185
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	299.779	296.274	3.505	297.760	316.322	18.561	2.019	20.047	22.066
1. Fysieke leefomgeving	4.564	9.980	-5.416	15.212	12.160	-3.052	-10.648	2.180	-8.468
2. Economie, Werk en Ontwikkeling	4.130	3.032	1.098	4.204	3.032	-1.172	-74	0	-74
3. Sociale Leefomgeving	4.452	4.570	-118	4.896	4.570	-326	-444	0	-444
4. Burger en Bestuur	272	311	-39	272	311	39	0	0	0
5. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	8.149	5.851	2.297	8.404	5.851	-2.553	-255	0	-256
6. Bedrijfsvoering	1.676	3.002	-1.326	1.963	2.865	902	-287	-137	-424
Mutaties reserves	23.242	26.747	-3.505	34.951	28.789	-6.162	-11.708	2.042	-9.667
Gerealiseerd resultaat			0						12.401

Omschrijving (toelichting)

Hieronder volgt een toelichting op de tabel:

De jaarrekening 2025 sluit met een bruto positief resultaat van € 12,4 miljoen.

Dit is het resultaat ná alle reguliere en begrote reserveverrekeningen (zoals afval, bouwleges en grondexploitaties) van zo'n € 6,1 miljoen.

Van het brutoresultaat van € 12,4 miljoen wordt voorgesteld om via de resultaatbestemming een belangrijk deel toe te voegen aan reserves. Dit doen we, omdat het gaat om geld dat bestemd is voor specifieke doelen of nodig is voor uitvoering in volgende jaren en daarom niet vrij inzetbaar is.

In het licht van een financiële vooruitblik is het van belang te benadrukken dat in het komende jaar naar verwachting een beroep zal moeten worden gedaan op de algemene reserve. Deze verwachting is gebaseerd op de aanhoudende stijging van de kosten binnen de jeugdzorg, maar ook de oplopende lasten vanuit de beheerplannen en de daarmee samenhangende investeringen die doorwerken in het Meerjarig Investeringsplan (MIP). Deze ontwikkelingen zetten de structurele financiële ruimte onder druk en vragen om een zorgvuldige afweging bij de inzet van de beschikbare reserves.

Het brutoresultaat (€ 12,4 miljoen) wordt per programma als volgt verklaard:

1. **Fysieke Leefomgeving € 1.652.000 (voordeel)**

Het positieve saldo komt voornamelijk voort uit de inzet van meerjarige budgetten bij onder andere wonen & bouwen, mobiliteit en duurzaamheid.

Deze middelen zijn grotendeels bestemd voor latere jaren.

2. **Economie, werk en ontwikkeling € 310.000 (voordeel)**
Beperkt voordeel door fasering van activiteiten

3. **Sociale Leefomgeving € 5.548.000 (voordeel)**
Dit voordeel wordt vooral veroorzaakt door:
 - opvang Oekraïense ontheemden.
 - jeugdzorg.
 - inkomensregelingen (BUIG/bijstand).
 - overige kleine voordelen binnen participatie en Wmo

4. **Burger en bestuur € 946.000 (nadeel)**
Dit nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door een eenmalige extra dotatie aan de voorziening pensioen wethouders.

5. **Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien € 1.075.000 (voordeel)**
Dit voordeel komt voornamelijk door een hogere algemene uitkering van het gemeentefonds.

6. **Bedrijfsvoering € 4.761.000 (voordeel)**
Dit voordeel wordt vooral veroorzaakt door:
 - Lagere personeelslasten
 - Lagere ICT- en organisatiekosten.

Vergelijking met tussentijdse resultaten (bedragen x € 1.000)

Omschrijving (toelichting)

In de onderstaande tabel staat de concept financiële ontwikkeling over 2025, hieruit blijkt dat per saldo, over het hele jaar en na bestemmingen, een voordeel is ontstaan van € 12.115.000 ten opzichte van de Programmabegroting 2025.

Excel-tabel

	Voor resultaatbestemming	Na resultaatbestemming
Programmabegroting 2025	63	0
1e bestuursrapportage 2025	-1.089	-723
2e bestuursrapportage 2025	4.565	1.829
Decemberwijziging 2025	11.831	3.315
Jaarstukken 2025	12.401	7.694
Totaal	27.771	12.115

Afwijkingen ten opzichte van de decemberwijziging 2025 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving (toelichting)

De voornaamste verschillen tussen de decemberwijziging 2025 en het gerealiseerde resultaat 2025 zijn:

Omschrijving (toelichting)

Toelichting verschillen ten opzichte van de decemberwijziging 2025

Voor de specifieke toelichtingen op bovengenoemde afwijkingen wordt verwezen naar de toelichtingen bij de diverse programma's.

Excel-tabel

Taakveld	Afwijkingen	V/N
Afval	716	V
Milieubeheer	2.049	V
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	84	V
Parkeerbelasting	289	N
Parkeren	282	V
Riolering	286	N
Verkeer en vervoer	585	V
Wonen en bouwen	5.434	V
Ruimte en leefomgeving	56	V
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.689	V
Begraafplaatsen en crematoria	228	N
Overige verschillen	29	V
Totaal programma Fysieke Leefomgeving	10.121	
Economische ontwikkeling	222	V
Economische promotie	47	V
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	134	V
Overige verschillen	19	N
Totaal programma Economie, Werk en Ontwikkeling	384	
Arbeidsparticipatie	368	V
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	426	V
Inkomensregelingen	838	V
Onderwijshuisvesting	35	N
Samenkracht en burgerparticipatie	2.551	V
Sportbeleid en activering	134	V
Hulp bij het huishouden (WMO)	173	V
WSW en beschut werk	394	N
Begeleiding (Wmo)	202	N
Dagbesteding (Wmo)	93	V
Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	158	V
Huishoudelijke hulp (Wmo)	67	N
PGB Wmo	163	V
Beschermd wonen (Wmo)	46	N
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	199	V
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	2.251	V
Jeugdhulp ambulant lokaal	51	N
Jeugdhulp ambulant regionaal	810	N
Jeugdhulp met verblijf regionaal	1.207	N
PGB Jeugd	30	V
Jeugdbescherming	1.133	V
Coördinatie en beleid Jeugd	49	N
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	251	V
Overige verschillen	85	V
Totaal programma Sociale Leefomgeving	5.992	
Bestuur	1.123	N
Burgerzaken	74	V
Crisisbeheersing en brandweer	42	V
Openbare orde en veiligheid	61	V
Totaal programma Burger en Bestuur	-946	
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	2.106	V
Belastingen overig	98	N
Overige baten en lasten	308	V

Taakveld	Afwijkingen	V/N
OZB niet-woningen	42	N
OZB woningen	105	V
Treasury	411	N
Vennootschapsbelasting (Vpb)	636	N
Totaal programma Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	1.332	
Totaal programma Bedrijfsvoering	5.185	
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	22.068	
Reservemutaties	9.666	
Gerealiseerd resultaat	12.401	

V = voordeel; N = nadeel

Reservemutaties

Omschrijving (toelichting)

Net als in de Jaarstukken 2024 worden de reservemutaties waar reeds een raadsbesluit aan ten grondslag ligt niet meer afzonderlijk in het raadsvoorstel voorgelegd. De betreffende mutaties zijn reeds verwerkt. De reservemutaties, waarover de raad in een eerder stadium nog geen besluit heeft genomen, worden zoals gebruikelijk wel via een afzonderlijk beslispunt in het raadsvoorstel voorgelegd. In bijlage 6 staat het overzicht van de reservemutaties, welke afwijken van de begroting, maar die reeds op basis van eerdere besluitvorming verwerkt zijn in de Jaarstukken 2025.

Nog te bestemmen resultaat 2025 (bedragen x € 1.000)

Excel-tabel

Nog te bestemmen resultaat		Bedrag
Gerealiseerd resultaat 2025		12.401
Voorgestelde bestemmingen:		
2a: Storting in de bestemmingsreserve meerjarige middelen in verband met overheveling van meerjarige middelen naar 2026 en volgende jaren (bijlage 2, onderdeel a)	2.059	
2b: Storting in de algemene reserve wegens overheveling van diverse exploitatiebudgetten naar 2025 (bijlage 2, onderdeel b)	527	
2c: Storting in de bestemmingsreserve Ontheemden	2.121	
Totaal voorgesteld resultaatbestemmingen		4.707
Gerealiseerd resultaat na resultaatbestemming (excl. algemene reserve)		7.694

Stand van de algemene reserve (bedragen x € 1.000)

Omschrijving (toelichting)

De voorstellen voor de resultaatbestemming brengen mutaties van de algemene reserve met zich mee. Hierna bedraagt de stand van de algemene reserve € 45.631.389.

Financiële positie

Omschrijving (toelichting)

Voor het beoordelen van de financiële positie ultimo 2025 zijn de volgende ontwikkelingen van belang:

1. Het financieel resultaat;
2. Het weerstandsvermogen;

3. De risico's;
4. De financiële kengetallen.

Het financieel resultaat

De jaarrekening sluit met een positief saldo van € 12.401.076. Hiervan wordt voorgesteld om een bedrag van € 4.707.076 over te hevelen .

Tevens wordt voorgesteld om het restant van € 7.693.924 te storten in de algemene reserve.

Het weerstandsvermogen en risico's

Het weerstandsvermogen van de gemeente bedraagt ultimo 2025 2,9 en is daarmee licht gedaald ten opzichte van 2024 (3,0). De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt circa € 48 miljoen. Op basis van de geactualiseerde risicoanalyse is de benodigde weerstandscapaciteit € 16,5 miljoen. Hiermee is sprake van een voldoende weerstandsvermogen om de geïntariseerde risico's op te vangen

De financiële kengetallen

Hieronder vindt u de belangrijkste financiële kengetallen.

Excel-tabel

Kengetallen		Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
1A	Netto schuldquote	59%	110%	59%
1B	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	53%	102%	53%
2	Solvabiliteitsratio	36%	21%	36%
3	Grondexploitatie	1,5%	5,9%	11,0%
4	Structurele exploitatieruimte	0,80	2,3	1,5
5	Belastingcapaciteit	85%	85%	85%

Omschrijving (toelichting)

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Ten opzichte van 2024 is de netto schuldquote gelijk gebleven 59%.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio (verhouding tussen het eigen vermogen en balanstotaal) is ten opzichte van 2024 licht gedaald naar 35%.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten. Het berekende kengetal van 1,5 wordt als neutraal beoordeeld.